

OPETUSMINISTERIÖN JA JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON TULOSSOPIMUS
KAUDELLE 2004 - 2006 JA VOIMAVARAT VUODELLE 2005

TAVOITTEET

VAIKUTTAVUUS JA LAADUNHALLINTA

Yliopistojen toiminnan tavoitteita ohjaa yliopistolaki ja Valtioneuvoston 4.12.2003 hyväksymä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma.

Yliopisto vahvistaa strategiatyötään oman profiloitumisensa tukena.

Yliopistojen tavoitteena on toiminnallaan vaikuttaa siihen, että suomalaisen yhteiskunnan kulttuurinen, sosiaalinen ja taloudellinen hyvinvointi lisääntyy. Yliopistot ottavat kaikessa toiminnassaan huomioon kestävän kehityksen periaatteen. Yliopistojen tavoitteena on tutkimuksen, tutkijankoulutuksen, opetuksen ja taiteellisen toiminnan korkea kansainvälinen taso ja laatu. Yliopistot jatkavat kokonaisvaltaisen laatutyön ja sen menetelmien kehittämistä. Arviointien tuloksia hyödynnetään osana yliopistojen toiminnan laadun kehittämistä.

Yliopistot vahvistavat tutkimuksen ja opetuksen perusedellytyksiä kehittämällä niitä tukevia kirjasto- ja tietopalvelujaan sekä tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuuriaan. Yliopistot kehittävät virtuaaliopetuksen tarjontaa osana muuta opetuksen kehittämistä.

Tutkimus ja tutkijankoulutus

Yliopistoissa harjoitettavassa tieteellisessä tutkimuksessa painotetaan korkealaatuista, kansainvälisesti kilpailukykyistä ja eettisesti kestävää tutkimusta.

Yliopistot vahvistavat ammattimaisen tutkijanuran edellytyksiä. Tutkijakouluja kehitetään tärkeimpänä väylänä tohtorintutkintoon, joka on tieteellisten jatko-opintojen ensisijainen tavoite. Tutkijakouluihin rekrytoidaan aktiivisesti ulkomaisia opiskelijoita ja tutkijoita. Tavoitteena on, että vuonna 2006 tutkijakoulujen opiskelijoista 10 prosenttia on ulkomaalaisia.

Yliopiston keskimääräinen tohtorin tutkintotavoite kaudella 2004 - 2006 on 119 tutkintoa vuodessa jakautuen aloittain seuraavasti:

Humanistinen	20
Kasvatustieteellinen	9
Liikuntatieteellinen	7
Yhteiskuntatieteellinen	9
Psykologia	7
Terveystieteet	4
Kauppätieteellinen	12
Luonnontieteellinen	51

Peruskoulutus

Opiskelijavalintojen kehittämiseksi laaditaan yhteistyössä yliopistojen kanssa toimenpideohjelma opiskelijavalinnan kehittämisstrategioiden, opiskelijavalintojen yhteistyötä koskevan selvityksen ja opiskelijavalintojen arvioinnin pohjalta. Toimenpideohjelman ja kehittämistoimien avulla nopeutetaan opintoihin sijoittumista, vähennetään valintayksiköiden määrää sekä kevennetään yleisesti valintamenettely- ja valtakunnallisesti ja kunkin yliopiston tasolla. Tavoitteeksi asetetaan, että tulossopimuskauden 2004-2006

loppuun mennessä vähintään 50 prosenttia uusista opiskelijoista on samana vuonna toisen asteen koulutuksen päättäneitä.

Yliopistot ottavat käyttöön kaikilla aloilla opiskelijoiden kanssa laadittavan henkilökohtaisen opintosuunnitelman vuoteen 2006 mennessä. Yliopistot valmistelevat ja toteuttavat kaksiportaisen tutkintorakenteen toimeenpanon ja opintojen mitoituksen uudistuksen opetusministeriön työryhmän muistiossa esitettyjen (OPM:n muistioita 39:2002) linjausten mukaisesti, niin että uuteen rakenteeseen voidaan siirtyä joustavasti syyslukukaudesta 2005-2006 lähtien.

Yliopistot ottavat koulutustarjonnan suuntaamisessa huomioon erityisesti kansallisen terveysprojektin, opettajankoulutuksen ja tietoteollisuusalojen muuttuneet tarpeet. Koulutustarjonnan suuntaamisessa tulee hyödyntää rakenteellisen kehittämisen mahdollisuuksia.

Yliopiston uusien opiskelijoiden tavoite kaudella 2004 - 2006 on 1 850 opiskelijaa vuodessa.

Keskimääräinen ylempien korkeakoulututkintojen tavoite vuosina 2004 - 2006 on 1 285 tutkintoa vuodessa, joista 290 aineenopettajakoulutuksessa jakautuen aloittain seuraavasti:

	<i>Ylemmät kk-tutk.</i>	<i>joista aineenop.</i>
Humanistinen	300	150
Kasvatustieteellinen	250	
Liikuntatieteellinen	85	70
Yhteiskuntatieteellinen	90	
Psykologia	60	
Terveystieteet	45	10
Kauppätieteellinen	175	
Luonnontieteellinen	280	60

Kansainvälistyminen

Yliopistot tiivistävät ja lisäävät kansainvälistä yhteistyötä ja verkostoitumista siten, että suomalaiset yliopistot ovat kilpailukykyisiä ja aloitteellisia toimijoita ja arvostettuja yhteistyökumppaneita erityisesti Euroopan korkeakoulutus- ja tutkimusalueella. Yliopistot lisäävät yhteistyötä Venäjän kanssa ja vahvistavat suomalaista Venäjän-asiantuntemusta.

Yliopistot lisäävät englanninkielistä opetustarjontaa vahvuusaloillaan ja kiinnittävät erityistä huomiota opetuksen ja opetusmenetelmien laatuun. Yliopistot rekrytoivat ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita pääasiassa maisteritason opintoihin sekä jatkokoulutukseen. Opintojen ohjauksessa otetaan ulkomaisten opiskelijoiden erityistarpeet huomioon. Suomen/ruotsin kielen ja suomalaisen kulttuurien opetusta tutkinto-opiskelijoille lisätään.

Yliopiston ylempää korkeakoulututkintoa suorittavista opiskelee ulkomailla vuosittain yli 3 kk jakson 460 opiskelijaa.

Yliopisto lisää ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden määrää siten, että vuonna 2006 yliopistossa opiskelee 350 tutkintoa suorittavaa ulkomaalaista.

Yhteiskunnalliset tehtävät

Yliopistot vahvistavat alueiden elinvoimaisuutta verkostoitumalla alueiden keskeisten toimijoiden kanssa. Uusia yliopistoyksiköitä ei enää perusteta, vaan alueelliset yliopistokeskukset ja muut yliopistojen aluetoiminnot kootaan riittävän laajoiksi kokonaisuuksiksi, niin että niillä on edellytykset saavuttaa toiminnassaan korkea laatu ja vaikuttavuus. Ammattikorkeakoulujen kanssa tehdään yhteistyötä valmistuneiden yhteisten strategioiden linjausten mukaisesti.

Yliopistot kehittävät yhteyksiään elinkeinoelämään tehostamalla liiketoimintaosaamistaan, innovaatiopalvelujaan sekä tutkimustulosten kaupallista hyödyntämistä. Yliopistojen mahdollisuuksia tukea yrittäjyyttä vahvistetaan.

Yliopistot tukevat aikuiskoulutuksellaan työllisyyttä ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista. Aikuisten mahdollisuuksia suorittaa yliopistotutkinto edistetään käyttämällä hyödyksi maisteriohjelmia ja avoimen yliopisto-opetuksen tarjontaa (alempi korkeakoulututkinto). Alueellisessa toiminnassa suositaan yhteisrahoitteista toimintamallia.

Yliopistolla on Kokkolan yliopistokeskuksen (Chydenius -instituutti) koordinaatio-vastuu.

Yliopiston avoimen yliopisto-opetuksen väylän kautta tutkinto-opiskeluun siirtyvien tavoite on vuosittain 160 opiskelijaa.

Avoimen yliopisto-opetuksen tavoite on vuosittain 3 650 laskennallista kokovuotista opiskelijapaikkaa.

Rakentaminen

Tavoitteena on, että sopimuskaudella valmistuu Nano Science -rakennus.

Harjoittelukoulut

Harjoittelukoulujen tavoitteena on opettajankoulutusta palvelevan toiminnan korkea taso ja läheinen vuorovaikutus yliopiston kanssa. Harjoittelukoulut huolehtivat opetussuunnitelmatyön ja opetuksen laadusta sekä kehittävät monipuolista opetusharjoittelua ja opetusteknologian käyttöä.

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Yliopistot kehittävät työyhteisöään siten, että niiden kilpailukyky työnantajina paranee ja henkilöstön työkyky ja -tyytyväisyys lisääntyvät. Yliopistot edistävät tasa-arvoisen työ- ja tiedeyhteisön kehittymistä. Yliopistojen henkilöstöpolitiikan arvioinnin ja seurannan mahdollistamiseksi tilinpäätöksiin sisällytetään henkilöstötilinpäätös tai tätä vastaavat henkisten voimavarojen hallinnan tiedot.

Osapuolet sitoutuvat valtion uuden palkkausjärjestelmän käyttöönottoon siitä tehtävän sopimuksen mukaisesti.

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Yliopistot kehittävät toiminnallista tehokkuuttaan ja rakenteita siten, että perusvoimavaroja voidaan uudelleen kohdentaa opetuksen ja tutkimuksen edellytysten parantamiseen ja painoalojen vahvistamiseen. Rakenteellisessa kehittämisessä otetaan huomioon korkeakoulujen rakenteiden kehittämistä koskevan selvityksen ja suoritettujen arviointien tulokset.

Yliopistot laajentavat toimintansa rahoitus pohjaa suoran budjettirahoituksen lisäksi hankkimallaan täydentävällä rahoituksella. Täydentävän rahoituksen tulee tukea yliopistojen perustehtäviä ja niihin liittyviä tavoitteita. Tavoitteena on myös täydentävään rahoitukseen liittyvien menettelytapojen, hallinnoinnin ja seurannan korkea taso osana yliopiston laatujärjestelmää.

Yliopiston varsinaista budjettirahoitusta täydentävän rahoituksen osuus on vähintään 36 prosenttia yliopiston kokonaisrahoituksesta.

Yliopiston liiketaloudellisen toiminnan tulotavoite vuonna 2005 on 11 500 000 € ja kannattavuustavoite 230 000 € (2 % tuloista). Yhteistoimintatutkimuksen tulotavoite on 34 500 000 €. Lahjoitusten arvioitu määrä on 700 000 € ja sponsoritulojen 5 000 €.

Harjoittelukoulun nettoutettavia tuloja arvioidaan vuonna 2005 kertyvän 10 000 euroa, josta 8 000 € liiketaloudellisesta toiminnasta ja 2 000 € yhteisrahoitteisesta toiminnasta.

Yliopistot tehostavat tutkijankoulutusta siten, että väittelijöiden keski-ikä (mediaani) laskee 32 vuoteen sopimuskauden loppuun mennessä. Opetuksen laatua ja opintojen suunnittelu-, ohjaus- ja seurantajärjestelmiä kehitetään niin, että opintojen läpäisy tehostuu ja tutkintojen suorittamisajat lyhenevät erityisesti humanistisella, matemaattis-luonnontieteellisellä ja teknistieteellisellä koulutusosalalla.

Tavoiteajassa suoritettujen ylempien korkeakoulututkintojen osuus kasvaa.

Kokopäiväopiskelijoiden osuus ylempää ja alempaa korkeakoulututkintoa suorittavista kasvaa.

VOIMAVARAT VUONNA 2005

Toimintamenot

Tulossopimuksen 2004 - 2006 tavoitteiden saavuttamiseksi hallituksen esityksessä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2005 yliopiston toimintamenomomentille (momentti 29.10.21) esitetään

	vuosi 2003	vuosi 2004	vuosi 2005
Perusrahoitus	74 247 000 €	82 565 000 €	85 138 000 €
Valtakunnallisten tehtävien rahoitus	3 145 000 €	750 000 €	750 000 €
Valtakunnallisten ohjelmien rahoitus	6 740 000 €	5 271 000 e	5 477 000 €
Hankerahoitus	1 992 000 €	1 560 000 €	1 395 000 €
Tuloksellisuusraha	1 299 000 €	2 915 000 €	2 641 000 €
Yhteensä	87 423 000 €	93 061 000 €	95 401 000 €
Edellisiltä vuosilta siirtyneet	11 148 000 €	17 856 000 €	
LTA:t	1 521 000 €		

Perusrahoitus

Perusrahoitukseen sisältyy

- 2 486 000 € avoimen yliopisto-opetuksen järjestämiseen
- 1 431 000 € tutkijakoulujen palkkausmenoihin
- 3 800 000 € muuhun yhteiskunnalliseen palvelutehtävään osoitettavaa rahoitusta yliopiston muun toimintamenorahoituksen ja omavastuun kattaessa tehtävien vaatiman muun rahoituksen.

Perusrahoitukseen sisältyy lisäyksenä 289 000 € 30.11.2002 tehdystä virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin.

Valtakunnallinen rahoitus

Yliopiston toimintamenomomentille esitetään sopimuskaudella vuosittain valtakunnallisten tehtävien perusteella rahoitusta 750 000 €.

Yhteensä 5 477 000 € valtakunnallisiin ohjelmiin seuraavasti:

Tietoteollisuusohjelma 344 000 €, tietoteollisuusalojen tutkimus- ja koulutusedellytysten vahvistaminen

Virtuaaliyliopistohankkeet yhteensä 411 000 €, josta

- Seuraaviin yhteistyöhankkeisiin kohdennettavaksi hankkeen yliopistoille
 - 75 000 € Connet -hanke

- sekä 336 000 € yliopiston priorisoimiin virtuaaliopetushankkeisiin ja niihin liittyvään henkilöstökoulutukseen sekä valtakunnalliseen virtuaaliyliopistotoimintaan

Opettajien koulutus 3 948 000 € (vuonna 2006 4 005 000 €) liitteen mukaisesti

Kieliteknologia 84 000 € (2004 – 2005)

Korkeakoulujen alueellisen kehittämisen ohjelma 260 000 €, josta

- 100 000 € yrittäjyyskoulutuksen vahvistaminen liiketoimintaosaamisessa (2004-2006)
- 110 000 € Chydenius -instituutin maisterihautomo (2004-2006)
- 50 000 € ikääntyvän väestön toimintakyky (2005-2006)
- sosiaalityön koulutuksen kehittäminen (Kokkola) 60 000 € vuonna 2006

Opiskeluprosessien kehittäminen yhteensä 430 000 €, josta

- 380 000 €, ohjaushanke (2004-2006)
- 50 000 € opiskelijavalintojen kehittäminen (2005-2006)

Hankkeet

Yliopiston hankkeet

- 135 000 € sosiaalityö (2004 - 2005)
- 240 000 € korkeakoulututkimuksen ja opetuksen kehittämishanke (2004-2006)
- 700 000 € Nano Science -hanke (2005-2006)
- 150 000 € kansainvälisen koulutustarjonnan kehittäminen (sis. kv-kehitystyö) (2004-2006)
- 35 000 € visuaalisen journalismin kehittäminen yhteistyössä TaY:n TaiK:n ja HY/ SSKH:n kanssa (2004-2006)
- 35 000 € Suomen ja Unkarin välinen kulttuurinvaihtosopimus (2005-2006)
- 100 000 € laadun kehittämishanke yhteistyössä OY:n ja TaY:n kanssa (2005-2006)

Tuloksellisuus

Yliopiston toimintamomentille esitetään tuloksellisuuden perusteella määräytyvää rahoitusta yhteensä 2 641 000 € tutkimuksen huippuyksiköiden, koulutuksen laatuyksiköiden, aikuiskoulutuksen laatuyliopiston, Suomen Akatemian rahoituksen, muun ulkopuolisen tutkimusrahoituksen, opintojen kulun ja kansainvälistymisen perusteella.

Harjoittelukoulu

Harjoittelukoulun toimintamomentille esitetään

	vuosi 2003	vuosi 2004	vuosi 2005
Perusrahoitus	8 346 000 €	8 729 000 €	8 753 000 €
Hankerahoitus	10 000 €	14 000 €	14 000 €
Tuloksellisuusraha	15 000 €	25 000 €	
Yhteensä	8 371 000 €	8 768 000 €	8 767 000 €
Edelliseltä vuodelta siirtyneet	371 000 €	265 000 €	
LTA:t	152 000 €		

Perusrahoitukseen sisältyy lisäyksenä 24 000 € 30.11.2002 tehdystä virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin.

Toimintamenoihin sisältyy koulutuksen ja tutkimuksen tietostrategiahankkeeseen 14 000 €

TULOSSOPIMUKSEN SEURANTA JA RAPORTOINTI

Tässä sopimuksessa asetettujen tavoitteiden ja sopimuksen muuta toteutumista arvioidaan vuosittain tulosneuvottelujen yhteydessä. Opetusministeriö antaa tulosneuvottelujen suullisen palautteen lisäksi yliopistoille syksyn aikana kirjallisen palautteen mm. raportoinnin laadusta, toiminnan tuloksellisuudesta ja kehittämistarpeista strategisilla painopistealueilla.

Yliopisto toimittaa annettuja määräaikoja noudattaen KOTA -tietokantaan pyydyt tiedot ja varautuu KOTA -tietokannan kehittämisen edellyttämiin muutoksiin omissa seuranta- ja raportointijärjestelmissään.

Arvo Jäppinen
Ylijohtaja

Aino Sallinen
Rehtori

Markku Mattila
Johtaja

Erkki Tuunanen
Hallintojohtaja

Liitteet:

- Liite 1. Rakennerahasto-ohjelmat
- Liite 2. Valtakunnallisten tehtävien ja perusrahoitukseen sisältyvien yhteiskunnallisten palvelutehtävien rahoitus kaudella 2004 - 2006
- Liite 3. Opettajankoulutuksen kehittämisohjelma 2004-2006

OPETUSMINISTERIÖ
Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto

Rakennerahasto-ohjelmat

- * KTM, yrittäjyys
- * KTM ja FM, informaatioteknologia
- * LiTM, hyvinvointi- ja terveysteknologia
- * FM, kulttuurienvälinen viestintä ja vaikuttaminen
- * FM, ympäristöosaaminen/ uusiutuva energia
- * FM, nanoelektroniikka
- * FM, teollisuusfysiikka

Hankkeiden toteutuksen edellytyksenä on, että ne muuten täyttävät ohjelma-asiakirjan/ toimintalinjan/ toimenpidekokonaisuuden yleiset edellytykset. Opetusministeriö ei ota kantaa hankkeiden rahoituksen riittävyyteen.

OPETUSMINISTERIÖ
Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto

LIITE 2

Valtakunnallisten tehtävien ja perusrahoitukseen sisältyvien yhteiskunnallisten palvelutehtävien rahoitus 1000 euroa/vuosi (ei sis. avointa yliopisto-opetusta)

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Valtakunnalliset tehtävät

Soveltavan kielen tutkimuksen keskus (sis. yleiset kielitutkinnot)	610
Kulttuurivaihtosopimuksiin perustuvat vakanssit (italia, slovakia, unkari, viro)	140

Perusrahoitukseen sisältyvät yhteiskunnalliset palvelutehtävät

Chydenius-instituutti (koord.)	150
Koulutuksen tutkimuslaitos	850
Kiihdytinlaboratorio	1 100
Opinto-ohjaaja-, erityisopettaja- ja lastentarhaopettajakoulutus sekä viittomakielen opetus	650

Tutkimustulosten hyödyntämiseen liittyvien palvelujen kehittäminen ja alueellisen vaikuttavuuden vahvistaminen 1 050
 sisältää

- liikunta- ja terveystieteiden kehittämisen

Opettajankoulutuksen kehittämisohjelma 2004-2006

Jyväskylän yliopiston aineenopettajakoulutuksen tavoite on vähintään 280 valmistunutta aineenopettajaa vuosittain. Humanistisella alalla valmistuu vähintään 140 aineenopettajaa vuosittain. Humanistisella alalla yliopisto suuntaa koulutustaan kielten aineenopettajatarpeisiin, erityisesti englantiin ja ruotsiin ja ottaa huomioon äidinkielen ja kirjallisuuden kasvavat opettajatarpeet. Luonnontieteellisellä alalla valmistuu vuosittain vähintään 60 aineenopettajaa matematiikan, fysiikan ja kemian aineenopettajatarpeisiin. Liikunnan opettajia valmistuu vuosittain vähintään 70. Kasvatustieteellisen alan koulutusta yliopisto kohdentaa luokanopettajakoulutukseen vähintään nykylaajuudessaan ja ottaa huomioon kasvavat tarpeet opettajan pedagogisten opintojen suoritushetkillä. Erityisopettajan opinnot suorittaa vuosittain vähintään 160 henkilöä ja opinto-ohjaajan opinnot 45 henkilöä.

Jyväskylän yliopisto toteuttaa erillisvoimavaroin vuosina 2004-2006 opettajankoulutuksen laajennusohjelmaa seuraavasti:

Hanke	2004 (1000 euroa)	2005	2006
Kielten aineenopettajat (laajennusohjelmaan 2001-2003 kuuluvan koulutuksen loppuunsaattaminen)	100	100	
Liikunnan ja musiikin aineenopettajat (laajennusohjelmaan 2001-2003 kuuluvan koulutuksen loppuunsaattaminen)	350	350	200
Aikuiskoulutukseen suuntautuvat pedago- giset opinnot (laajennusohjelmaan 2001- 2003 kuuluvan koulutuksen loppuunsaat- taminen)	50		
Opinto-ohjaajien muuntokoulutus (laajen- nusohjelmaan 2001-2003 kuuluvan kou- lutuksen loppuunsaattaminen)	134		
Viittomakielinen luokanopettajakoulutus ja viittomakielen aineenopettajakoulutus (laa- jennusohjelmaan 2001-2003 kuuluvan kou- lutuksen loppuunsaattaminen)	285	285	285
Äidinkielen opettajakoulutus (laajennusoh- jelmaan 2001-2003 kuuluvan koulutuksen loppuunsaattaminen)	180	180	100
Terveystiedon opettajakoulutus (laajennus- ohjelmaan 2001-2003 kuuluvan koulutuk- sen loppuunsaattaminen)	266	183	

Kielten aineenopettajakoulutus ja siihen
sisältyvät pedagogiset opinnot
(- englanti 30/vuosi
- ruotsi 8/vuosi
- saksa 5/vuosi
- pätevyystutkimuskoulutus 40)
 400 | 800 | |

Viittomakielen luokanopettajakoulutus (8)
ja viittomakielen aineenopettajakoulutus
(20)
 300 | 350 | 450 |

Musiikin opettajakoulutus (15)	40	90	100
Aikuiskouluttajan pedagogiset opinnot (150)	60	60	70
Äidinkielen ja kirjallisuuden opettajakoulutus (20) Hanketta esitetään aloitettavaksi 2006.			200
Erityisopettajakoulutus (- erityisopettaja/erityisluokanopettaja 45/vuosi - erityislastentarhanopettaja 25/vuosi)	300	300	350
Liikunnan opettajakoulutus (- lisäryhmä 15/vuosi - pätevöittämisskoulutus 20/vuosi) Hankkeen toteutusta esitetään myöhennettäväksi.	300	600	800
Matemaattis-luonnontieteellisten aineiden opettajakoulutus ja siihen sisältyvät pedagogiset opinnot (- muuntokoulutus 35 - pätevöittämisskoulutus 45)	300	600	200
Terveystiedon opettajakoulutus ja siihen sisältyvät opettajan pedagogiset opinnot (- pääaine 5/vuosi - sivuaine 20/vuosi)	200	200	200
Opinto-ohjaajakoulutus (- maisteriohjelma 20 joka toinen vuosi - monimuotokoulutus 45 1,5 vuoden välein)	200	250	250
Yhteensä	3065	3948	4005